

Les palmeres d'Elx

A l'amic Vicens Albarranch

Quí no ha sentit parlar de la bellesa d'aquesta ciutat alicantina? La seva nomenada és universal, per ésser, el seu espectacle, únic a Espanya; però nosaltres, els granollerins, amb dob'le motiu coneixem les excel·lències d'aquest oasi, perquè comptem entre els nostres conveïns l'amic Albarranch, l'il·lustre pintor paisatgista, la fama del qual avui fa parella ja amb la de la seva terra.

Abans creia l'Albarranch com un enamorat de la seva urbs nàdiua, com un fervent patriota; però avui que conec alguns il·licitants, dec dir que el seu enamorament respon, juntament amb l'expressió de la realitat, a una qualitat de raça, ja que quan parlava amb els que m'acompanyaven, sentia el mateix verb càlid, el mateix afecte que quan l'Albarranch ens explica i ens descriu la ciutat il·licitana.

Temps ha que tenia en els meus plans conèixer Elx, però ara que les circumstàncies professionals varen portar-me a l'Acant, no va'g voler deixar perdre l'oportunitat sense conèixer la terra de les palmeres, ja que la distància de 28 quilòmetres era fàcilment assolida i un goig el conèixer el que tant n'havia sentit parlar.

I, en intentar descriure ho, he derepetir el que he dit al començament: que és un oasi. I, amb aquest sol mot està condensat el concepte de tota la descripció que es pot fer, l'exhuberància, la vegetació en mig del desert. Tot el que he conegut de les terres d'Alacant no és pas molt frondós, i en deixar la capital no fa pas preveure que ens acostem a cap lloc que respiri notabilitat; qualques palmeres, isolades pel camí; a la dreta la serralada terrosa i a l'esquerra la plana conreada, on s'albira fins la punta de Santa Pola. A mida que hem rodat els quilòmetres que ens separaven, veiem la massa compacta de les palmeres, on s'aixeca la ciutat d'Elx. El Palmerar! No és un jardí, ni és un parc. És un bosc de palmeres. Travessat el carrer principal, arribem a la Plaça, on cerquem qui ens havia d'acompanyar, i el que vaig notar que, tant com la qualitat de la recomanació, era el bon desig de fer conèixer la població, tal com l'amo ensenya la seva casa, el resultat del seu es-

forç. Així és com són els habitants d'Elx. En primer lloc ens mostraren el monument reproducció de La Dama d'Elx, de Pinazo, que s'aixeca en una altra plaça. És un bust antic de dona, que va ésser trobat el 4 d'Agost del 1897 pels treballadors del doctor Campellos, en lloc proper a la ciutat i va ésser venuda per 4.000 francs, al professor Pierre, de París, per al Museu del Louvre, on es guarda.

És una obra mestra i l'única entre totes les escultures ibèriques que es coneixen; això remarca la seva excepcional importància. Es discutíssim el seu origen, i no estan d'acord els mestres; però concretant les diferents opinions, podem deduir que és una obra d'estil greco-fenici d'Espanya, i si bé l'autor es creu espanyol, coneixia perfectament els procediments de l'art grec, puix que la característica ètnica de la cara és espanyola, però tota l'ornamentació de les joies que guarneixen el cap i el coll de la dama, tenen una marcada influència greco-asiàtica, comparable amb les obres de l'Acropolis d'Atenes. Va ésser esculpida en un sol bloc de pedra calissagroguenca.

Els Palmerars

L'existència de les palmeres sembla anterior al nucli de població i, per tant, en engrandir-se aquesta, se n'han tallat moltes, fins que la declaració de monument nacional ha fet que la prohibició fos absoluta. Amb l'engrandiment de la població, ha vingut la selecció de les palmeres de l'immens bosc i la construcció per llurs propietaris de diferents horts, degudament cercats i enriquits segons el gust de cada ú, portant això l'admiració dels mateixos i remarcant, per tant, la fama adquirida. Mereix remarcar-se en primer lloc «El Huerto del Cura»; és un model de bon gust. La seva contemplació, són moments de fruïció. És una rosareda magníficament combinada amb les palmeres i són totes bells exemplars, perfectament conduïdes i cuidades, amb la gràcia dels seus ci-

malls, que es despengen arquejats i brandant per a millor acollir els hostes que les admiren. Totes són precioses; mes, entre elles hi ha un exemplar únic, com són les coses d'Elx, una palmera que a uns dos metres d'alçària li varen sortir set filloles de tot vol; s'han engruixit i són tan grosses com la palmera mare. Degudament apuntalades, fan que es pugui admirar aquesta meravella de la naturalesa.

Un comentari i un prec, en parlar d'aquestes palmeres. La majoria d'elles estan dedicades a personalitats que han visitat aquest meravellós hort. Bé, doncs; el prec que vaig fer personalment, avui públicament el reproduïxo: que en testimoni de l'admiració i afecte que sentim els granollerins vers Elx, per mitjà del pintor Albarranch, voldriem estrènyer els lligams de la mutua amistat fent que a una d'aquestes palmeres s'hi donés el nom de la nostra ciutat: de Granollers.

Per altra banda, creuria molt procedent que en justa correspondència a aquesta distinció, el nostre Ajuntament donés a un carrer de Granollers el nom de la joliva ciutat alicantina.

La Nit de l'Albà

No hem pogut admirar aquesta nit d'ensomni; sols en tenim referències, i i per les il·lustracions en tenim una vaga noció. Per això ens abstenim de fer comentaris. Sols en podem dir que els il·licitants, sabedors que llur població ha adquirit renom gràcies a les seves palmeres i agrafis com és propi de llur raça, les han volgudes festejar i per això la festa de la Nit de l'Albà respon a aquest caràcter i reproduïxen el simbolisme de les palmeres com segell per a expandir la seva fama creant amb focs d'artifici aquests boscos que admirem del natural i que en aquesta nit fan que cobegin amb llur il·lusió a la ciutat de l'encant en mig de l'oasi que és la seva característica.

Dintre breus dies podrem fer el comentari amb justesa, ja que són molts els granollerins que aniran a contemplar la fantasia d'aquesta nit de somni, desitjant que en tornin ratificant i millorant la impressió exposada, bell reflexe de la realitat.

ALBERT COMPTE

Llocs on es ven «La Gralla»:

Francesc Gurguí : Carrer Clavé

Lluís Gimeno : Carrer Clavé.

Josep Mulet : Pl. Maluquer, 26.

Gràfics Garrell Granollers

La Impremta d'Amador Garrell
Josep Umbert, 30 i 32 : Te'èf. 2

Gràfics Garrell Granollers

La Impremta d'Amador Garrell
Josep Umbert, 30 i 32 : Tel'èf. 2